

**Vervolg intensieve ondersteuning en
toetsing bij leesproblemen en dyslexie
vanaf 11 mei 2020**

mei 2020

Nu de basisscholen weer (deels) geopend zijn, krijgen we veel vragen over het gevolgde begeleidingstraject en toetsen in het kader van leerlingen met leesproblemen en dyslexie en de doorverwijzing naar de zorg in het geval van EED. Welke gevolgen heeft het op afstand ondersteunen van de leerlingen met leesproblemen en dyslexie voor de kwaliteit van de begeleiding en het uitvoeren van de komende hoofdmeting in juni? Hieronder geven we kort enkele adviezen bij de verschillende scenario's.

Kwaliteit en duur van de interventie in coronatijd

Een belangrijk criterium voor het bepalen wat de beste vervolgstappen zijn in de komende weken is de kwaliteit en de duur van de interventie/de ondersteuning op niveau 3. Zie voor toelichting op benodigde kwaliteit en duur de [Handreiking voor de invulling van ondersteuningsniveau 2 en 3](#).

Of de ondersteuning van voldoende kwaliteit en duur is geweest moet per situatie en per leerling bepaald worden, in eerste instantie door de onderwijsprofessionals in de school (de ib'er, rt'er of schoolleider). Vraag hierbij zonodig advies aan de poortwachter / degene die de leerlingdossiers bekijkt en beslist over doorverwijzing naar de zorg en eventueel ook aan de behandelaars met wie de school samenwerkt.

Optie A: Interventieperiode is voldoende tot goed verlopen

Is het gelukt om de afgelopen weken een interventie van voldoende kwaliteit op afstand te bieden? En heeft de interventie voldoende aantal weken plaatsgevonden? Pas als de duur én de kwaliteit van de interventie voldoende is geweest, kan er in juni getoetst worden voor het derde meetmoment en kan op basis van de inzichten uit de interventie-periode en de scores op de toetsen eventuele hardnekkigheid vastgesteld worden en het vermoeden van dyslexie verder onderbouwd worden.

Optie B: Interventieperiode is nog niet voldoende ingevuld

Vanwege de corona-crisis kan het zijn dat het aantal interventieweken en/of de kwaliteit van de interventie dit voorjaar niet voldoende is geweest. In dat geval moet er een professionele afweging worden gemaakt, afhankelijk van wat er wél is gebeurd de afgelopen weken. Op basis daarvan dient bekeken te worden wat er nog aan interventie aangevuld of gedaan moet worden voordat de leerling aan de derde meting toe is. Raadpleeg hierbij ook de poortwachter / degene die de leerlingdossiers bekijkt en beslist over doorverwijzing naar de zorg en eventueel ook de behandelaars.

Als de geboden ondersteuning nog niet voldoende is geweest, kan in juni nog niet het derde meetmoment afgenomen worden, maar moet er een oplossing op maat gevonden worden. Hiervoor zijn verschillende invullingen denkbaar, zowel binnen de school als in samenwerking met zorgprofessionals van buiten de school. Overleg met samenwerkingsverband en gemeente over wat de mogelijkheden hiervoor zijn.

Tussenmeting

In het intensieve traject op school valt gewoonlijk de tussenmeting halverwege de intensieve interventieperiode van 2 maal 10-12 weken tussen hoofdmeting 2 en hoofdmeting 3, in april (of oktober). Doel van deze tussenmeting is zicht te krijgen op het effect van de geboden ondersteuning en bepalen of er aanpassingen nodig zijn voor het vervolg van de interventie. Meer informatie over de tussenmeting vindt u [hier](#).

Is het dit voorjaar niet mogelijk geweest om de tussenmeting in april uit te voeren, maar is de interventie wel op goede wijze voortgezet en voldoet deze daarbij ook aan de voorwaarden voor kwaliteit en duur van de interventie? Dan kan de hoofdmeting toch gewoon in juni plaatsvinden.

Mocht het zo zijn dat de interventie nu bij de opening van de scholen pas weer op gang kan komen, en het grootste deel van de interventie nog moet plaatsvinden, dan is het verstandig om deze interventieperiode verder weer volgens de geldende criteria in te gaan vullen en hierbij ook de tussenmeting te gaan plannen.

Derde hoofdmeting - in juni of later

Als de interventie voldoende is geweest, kan in juni op het gebruikelijke meetmoment de derde hoofdmeting afgenomen worden met de toetsen van het leerlingvolgsysteem (LVS).

Als de interventie nog niet voldoende is geweest zal de derde hoofdmeting niet in juni maar op een later moment afgenomen moeten worden. Een mogelijkheid is om hiervoor het uitgestelde toetsafname-moment van het leerlingvolgsysteem in het nieuwe schooljaar te gebruiken.

Sommige toetsuitgevers bieden de mogelijkheid om de toetsafname in juni van het LVS te verplaatsen naar een later moment – in september / oktober van het nieuwe schooljaar. De school kan het moment van toetsafname naar eigen inzicht bepalen.

Voor meer informatie, adviezen en aanwijzingen hiervoor verwijzen we naar de berichtgeving van de toetsuitgevers, via

<https://po.lesopafstand.nl/lesopafstand/toetsen-op-afstand/leervolgsysteem-toetsen/> en <https://po.lesopafstand.nl/lesopafstand/contact-leveranciers/leveranciers-lvs-toets/>

Voor de toetsing van woord- en tekstlezen voor het EED-leerlingdossier worden doorgaans DMT en AVI gebruikt, deze worden uitgegeven door Cito. Voor deze toetsen zijn nu ook normen ontwikkeld voor toetsafname in de periode september-oktober, zie <https://www.cito.nl/onderwijs/primair-onderwijs/coronavirus-ondersteuning-thuiswerken-onderwijs>

Een andere mogelijkheid voor afnemen van de uitgestelde hoofdmeting is om gebruik te maken van het moment waarop anders de tussenmeting – oktober/november – was gepland. De nieuw ontwikkelde normen voor DMT en AVI voor het uitgestelde meetmoment in september / oktober zijn ook te gebruiken voor het moment van de tussenmeting. Bij afname van de 3^e hoofdmeting op een later moment dan juni is het belangrijk om de interventie wel tot aan dit meetmoment goed door te plannen en blijvend in te vullen.

Opties voor planning van interventieperiode en toetsen voor derde hoofdmeting:

Interventieperiode: kwaliteit en duur	Toetsing 3^e hoofdmeting: opties voor afname
Voldoende en gereed in juni	In juni LVS toetsen, moment eindmeting
Nog niet voldoende, loopt door tot na juni	In sept/okt LVS toetsen, uitgesteld moment eindmeting In okt/nov LVS toetsen, moment tussenmeting

Oplossingen op maat

Ons advies is om bij het aanpakken van eventuele gerezen knelpunten rondom interventie en toetsing te kiezen voor de insteek: samen lossen we het op! Ga hiervoor in overleg met onderwijs- en zorgprofessionals en kom op basis van de expertise van de betrokkenen samen tot werkbare afspraken hierover. Er is veel mogelijk, passend en op maat, mits het verantwoord en in overleg gebeurt!

Hulp nodig?

Wij realiseren ons dat u en uw collega's voor grote uitdagingen staan. Het Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie wil u hier graag bij helpen. Daarom hebben we een speciale advieslijn open gezet, waarbij u al uw vragen rondom de begeleiding van kinderen met lees- of spellingproblemen kunt voorleggen. Wij denken met u mee!

De Dyslexie Centraal Advieslijn

We zijn telefonisch te bereiken op maandag-woensdag-vrijdag van 12.00 – 14.00 uur op telefoonnummer 024 -382 3233. U kunt uw vraag ook mailen naar info@dyslexiecentraal.nl of vragen om een belafspraak.